

STAROSTWO POWIATOWE W DZIERŻONIOWIE

Rynek 27, 58-200 Dzierżoniów
tel. (074) 832-18-64, 832-52-00, fax (074) 832-18-60
<http://www.pow.dzierzoniow.pl>, e-mail: powiat@pow.dzierzoniow.pl
NIP: 882-17-82-373, REGON: 890722149

Dzierżoniów, dnia 22 września 2025 r.

SO.5331.8.2025

W P L Y N Ę Ł O
BIURO RADY POWIATU
DZIERŻONIOWSKIEGO

2025 -09- 22

L. dz.

Ilość załączników 1 kł.

Podpis *G. Wójcik*

Pan
Jacek Grzebieluch
Przewodniczący Rady Powiatu
Dzierżoniowskiego

W nawiązaniu do otrzymanego pisma BR.0002.8.2025 z dnia 26 sierpnia br. w sprawie organizacji XVII sesji Rady Powiatu Dzierżoniowskiego poświęconej tematyce „Funkcjonowanie nieodpłatnej pomocy prawnej w Powiecie Dzierżoniowskim”, w załączeniu przedkładałam opracowany materiał dotyczący ww. tematyki.

Z poważaniem,

Z up. Starosty
G. Wójcik
Grażyna Wójcik
DYREKTOR
Wydziału Bezpieczeństwa i Spraw Obywatelskich

Załącznik:

1. Realizacja zadań zleconych w ramach rządowego Programu nieodpłatnej pomocy prawnej w powiecie dzierżoniowskim

Sprawę prowadzi:

Paulina Olszewska - inspektor,
Renata Dawiec, inspektor
tel. 74 832 52 29 wew. 140

Realizacja zadań zleconych w ramach rządowego Programu nieodpłatnej pomocy prawnej w powiecie dzierzoniowskim

I. Rządowy Program nieodpłatnej pomocy prawnej

System nieodpłatnej pomocy to publiczna inicjatywa, której celem jest zapewnienie równego dostępu do wymiaru sprawiedliwości wszystkim mieszkańcom Polski. Kierowany jest więc do osób, których sytuacja życiowa nie pozwala na skorzystanie z odpłatnej usługi prawnika. Z nieodpłatnej pomocy mogą skorzystać także przedsiębiorcy samozatrudnieni, czyli prowadzący jednoosobową działalność gospodarczą. System nieodpłatnej pomocy obejmuje nieodpłatne poradnictwo obywatelskie, nieodpłatną pomoc prawną oraz nieodpłatną mediację. Nieodpłatna pomoc prawna i nieodpłatne poradnictwo obywatelskie przysługują osobie chcącej dokonać zgłoszenia naruszenia prawa w rozumieniu ustawy z dnia 14 czerwca 2024 r. o ochronie sygnalistów.

I.1. Podstawa prawna

System nieodpłatnej pomocy jest regulowany Ustawą z dnia 5 sierpnia 2015 r. o nieodpłatnej pomocy prawnej, nieodpłatnym poradnictwie obywatelskim oraz edukacji prawnej oraz Rozporządzeniem Ministra Sprawiedliwości z dnia 21 grudnia 2018 r. w sprawie nieodpłatnej pomocy prawnej oraz nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego.

I.2. Nieodpłatne poradnictwo obywatelskie

Nieodpłatna porada obywatelska kierowana jest do osób borykających się z problemami, które nie mają natury wyłącznie prawnej. Doradca obywatelski analizuje problem wraz z beneficjentem oraz przedstawia mu, jakie ma prawa i obowiązki. Poradnictwo obywatelskie ma szerszy zakres przedmiotowy niż poradnictwo prawne, gdyż odnosi się także do tych kwestii życia codziennego, które nie są uregulowane w legislacji. Charakteryzuje się ono także większym zaangażowaniem przede wszystkim przy sporządzeniu wraz z beneficjentem planu działania w danej sytuacji.

Doradca obywatelski wspiera beneficjenta w samodzielnym rozwiązaniu problemu, a w razie potrzeby, sporządza z nim plan działania wyjścia z problematycznej sytuacji życiowej i pomaga w wykonaniu go krok po kroku. Niektórzy doradcy obywatelscy specjalizują się w określonych dziedzinach adresując porady do konkretnych grup społecznych, na przykład w zakresie niepełnosprawności, spraw konsumentów, dyskryminacji lub uzależnień.

Porada obywatelska może, ale nie musi dotyczyć problemu typowo prawnego. W oparciu o analizę sytuacji doradca obywatelski udziela informacji i wskazuje różnorodne ścieżki postępowania, omawia ich wady i zalety, wskazuje gdzie i jakiej pomocy dalej szukać. Wybór ostatecznego rozwiązania należy do beneficjenta. Do decyzji beneficjenta pozostaje również wybór formy porady obywatelskiej.

I.3. Nieodpłatna pomoc prawna

Nieodpłatna pomoc prawna kierowana jest do osób, które borykają się z problemem prawnym. Profesjonalny prawnik w punkcie nieodpłatnej pomocy prawnej wskaże zainteresowanym obywatelom, jakie są ich prawa i obowiązki oraz pokaże sposób rozwiązania ich problemu prawnego.

Profesjonalny prawnik może także udzielić pomocy beneficjentom przy sporządzeniu odpowiednich pism takich jak pozew, pismo o zwolnienie od kosztów lub o ustanowienie adwokata z urzędu.

Porada prawna udzielana jest w przypadku, gdy problem, z którym boryka się obywatel, ma typowo prawny charakter. Porady prawne udziela profesjonalny prawnik z odpowiednim doświadczeniem, np. adwokat, radca prawny, aplikant radcowski lub adwokacki.

I.4. Nieodpłatna mediacja

Nieodpłatna mediacja kierowana jest do osób, które znajdują się w konflikcie. Nieodpłatną mediację prowadzi mediator, który pomaga stronom dojść do porozumienia, bez potrzeby stawania przed sądem.

Nieodpłatna mediacja jest rodzajem polubownego rozwiązywania sporów. Prowadzona jest w ramach nieodpłatnej pomocy prawnej i poradnictwa obywatelskiego. Celem mediacji jest wypracowanie rozwiązania między stronami konfliktu poprzez dialog z udziałem mediatora.

Mediator może także pomóc obywatelowi w sporządzeniu projektu umowy o mediację, wniosku o jej przeprowadzenie przed sądem, wniosku o przeprowadzenie mediacji w sprawie karnej lub wniosku do sądu o zatwierdzenie ugody, którą zawarto wcześniej podczas mediacji.

I.5. Finansowanie

Środki finansowe przeznaczone na realizację tego zadania pochodzą z dotacji celowej finansowanej z budżetu państwa. Zasady finansowania oraz podziału środków są ściśle określone przepisami prawa. Corocznie rozporządzeniem Ministra Sprawiedliwości w sprawie wysokości kwoty bazowej określone są środki finansowe przeznaczone na wynagrodzenia adwokatów oraz radców

prawnych jak również kwota na prowadzenie punktów przez organizacje pozarządowe w ramach otwartego konkursu ofert.

Dotacja, o której mowa jest przeznaczana w 91% na wynagrodzenia z tytułu umów, natomiast w przypadku powierzenia prowadzenia punktu organizacji pozarządowej na rzecz wyłonionej organizacji pozarządowej, w 6% na pokrycie kosztów obsługi organizacyjno-technicznej zadań, a w 3% na zadania z zakresu edukacji prawnej powierzone organizacji pozarządowej.

II. Realizacja programu w powiecie dzierzoniowskim

Powiat Dzierżoniowski od 2016 roku realizuje rządowy program Ministerstwa Sprawiedliwości – w ramach którego Starostwo Powiatowe w Dzierżoniowie koordynuje prowadzenie punktów nieodpłatnej pomocy prawnej, nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego, nieodpłatnej mediacji na terenie powiatu dzierzoniowskiego. Pierwsze cztery punkty zostały uruchomione w styczniu 2016 roku. Od 2021 roku całościowy nadzór nad ww. zadaniem został powierzony Wydziałowi Bezpieczeństwa i Spraw Obywatelskich.

Zgodnie z ww. programem w powiecie dzierzoniowskim funkcjonują 4 punkty:

- a) punkt nieodpłatnej pomocy prawnej prowadzony przez organizację pozarządową;
- b) punkt nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego oraz realizacji zadań z zakresu edukacji prawnej prowadzony przez organizację pozarządową;
- c) punkt nieodpłatnej pomocy prawnej prowadzony przez Radców prawnych z Okręgowej Izby Radców Prawnych w Wałbrzychu;
- d) punkt nieodpłatnej pomocy prawnej prowadzony przez Adwokatów z Okręgowej Izby Adwokackiej w Wałbrzychu.

W roku bieżącym Powiat powierzył realizację zadania publicznego dwóm organizacjom pozarządowym tj.: Fundacji Młodzi Ludziom z siedzibą w Łodzi oraz Stowarzyszeniu Inicjatyw Społecznych „Wsparcie, Informacja, Rozwój” z siedzibą w Górze.

Ponadto w ramach podpisanego porozumienia z Izbą Radców Prawnych oraz Okręgową Izbą Adwokacką nieodpłatną pomoc prawną w powiecie świadczy łącznie 5 adwokatów oraz 5 radców prawnych z którymi powiat zawarł umowę.

III. Obowiązki Starosty Dzierżoniowskiego wynikające z realizacji Rządowego Programu

Starosta, jako organ powiatu, ma obowiązek organizowania i zapewnienia nieodpłatnej pomocy prawnej na swoim terenie. Obowiązki te obejmują m. in. tworzenie punktów nieodpłatnej pomocy prawnej, zawieranie porozumień z gminami, informowanie o zasadach udzielania pomocy oraz sporządzanie zbiorczych sprawozdań z jej udzielania oraz wiele innych działań.

a) Tworzenie i utrzymanie punktów pomocy

Jednym z obowiązków Starosty jest zapewnienie odpowiedniej liczby punktów pomocy prawnej na terenie powiatu dzierżoniowskiego, w których udzielana jest nieodpłatna pomoc prawna. W związku z czym corocznie w okresie letnim Starosta Dzierżoniowski występuje z pismem skierowanym do włodarzy gmin z prośbą o wskazanie lokalu w którym będzie świadczona pomoc prawna.

Wraz z pismem każdy władarz otrzymuje szczegółowe wytyczne jakie musi spełniać lokal zgodnie z Rozporządzeniem Ministra w sprawie sposobu udzielania i dokumentowania nieodpłatnej pomocy prawnej oraz nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego z uwzględnieniem wymogów dostępności dla osób ze szczególnymi potrzebami oraz osób niepełnosprawnych.

W roku 2025 utworzone zostały następujące punkty nieodpłatnej pomocy prawnej tj.

- 1) **Punkt nr 1** prowadzony przez Okręgową Izbę Adwokacką w budynku Bielawskiego Inkubatora Przedsiębiorczości przy ul. Wolności 24, II piętro, pok. 2.17.4. Punkt czynny:
 - od poniedziałku do czwartku w godzinach od 13:00 do 17:00,
 - piątek od 9:00 do 13:00;
- 2) **Punkt nr 2** prowadzony przez Fundację Młodzi Ludziom w budynku Starostwa Powiatowego w Dzierżoniowie przy ul. Świdnickiej 38, pok. 10. Punkt czynny:
 - od poniedziałku do czwartku w godzinach od 13:00 do 17:00,
 - piątek od 12:00 do 16:00;
- 3) **Punkt nr 3** – mobilny prowadzone przez Stowarzyszenie Inicjatyw Społecznych „Wsparcie, Informacja, Rozwój”:
 - **Urząd Gminy w Dzierżoniowie**, ul. Piastowska 1, pok. 128.
Punkt czynny w poniedziałek od 12:00 do 16:00;
 - **Urząd Miasta w Piławie Górnej**, ul. Piastowska 69, pok. 6.

Punkt czynny we wtorek od 12:00 do 16:00;

- **Centrum Usług Społecznych w Pieszcach**, ul. M. Kopernika 124, pok.4A.

Punkt czynny w środę od 13:00 do 17:00;

- **Miejska i Gminna Biblioteka Publiczna w Niemczy**, Rynek 27.

Punkt czynny w środę od 11:00 do 15:00;

- **Gminny Ośrodek Kultury, Bibliotek i Sportu w Łagiewnikach**, ul. Wrocławska 1.

Punkt czynny w czwartek od 12:00 do 16:00.

b) Współpraca z gminami

W przypadku deklaracji włodarzy gmin z terenu powiatu, którzy zdecydowali się na utworzenie punktu nieodpłatnej pomocy prawnej na terenie swojej gminy oraz wskażą lokal w którym świadczona będzie pomoc prawna oddelegowani pracownicy Starostwa Powiatowego w Dzierżoniowie dokonują weryfikacji warunków lokalowych. Następnie po przeprowadzonej wizualizacji Starosta zawiera porozumienie z gminą w celu organizacji punktów pomocy na terenie gmin, ustalając zasady współpracy na dany rok bieżący.

Powiat w porozumieniach z gminami, określa w szczególności:

- 1) wykaz planowanych dyżurów na terenie gminy zawierający:
 - a) dni oraz, jeżeli to możliwe, godziny, w których planuje się dyżury,
 - b) informację, czy dyżur przeznaczony będzie na udzielanie nieodpłatnej pomocy prawnej czy świadczenie nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego,
 - c) informację o rodzaju podmiotu udzielającego nieodpłatnej pomocy prawnej lub świadczącego nieodpłatne poradnictwo obywatelskie podczas dyżurów,
 - d) preferowaną specjalizację dyżurów, o ile stwierdzono potrzebę określenia specjalizacji,
 - e) adresy lokali, w których planuje się dyżury;
- 2) zasady współpracy w zakresie zapewnienia warunków lokalowych i urządzeń technicznych podmiotom udzielającym nieodpłatnej pomocy prawnej lub świadczącym nieodpłatne poradnictwo obywatelskie.

c) Współpraca z Okręgową Izbą Adwokacką oraz Okręgową Izbą Radcowską

Powiat corocznie zawiera z okręgową radą adwokacką i radą okręgowej izby radców prawnych właściwymi dla siedziby władz powiatu porozumienia w sprawie udzielania nieodpłatnej pomocy prawnej na obszarze tego powiatu, określające w szczególności:

- liczbę adwokatów i radców prawnych, którzy będą udzielać nieodpłatnej pomocy prawnej na obszarze powiatu, z uwzględnieniem potrzeby zapewnienia równomiernego udziału adwokatów i radców prawnych w wykonywaniu tego zadania, w tym z zakresu nieodpłatnej mediacji;
- zobowiązanie okręgowej rady adwokackiej lub rady okręgowej izby radców prawnych do imiennego wskazywania adwokatów lub radców prawnych oraz ich zastępców, którymi są adwokaci lub radcowie prawni, wyznaczonych do udzielania nieodpłatnej pomocy prawnej zgodnie z wykazem planowanych dyżurów, o którym mowa w art. 9 ust. 1 pkt 1 i ust. 3, uwzględniające dni oraz, jeśli to możliwe, godziny, w których planuje się dyżury, a także specjalizację dyżurów;
- zasady wynagradzania adwokatów i radców prawnych udzielających nieodpłatnej pomocy prawnej;
- zasady wykorzystania urządzeń technicznych w punkcie.

O każdym zawartym porozumieniu albo wskazaniu adwokatów lub radców prawnych, wyznaczonych do udzielania nieodpłatnej pomocy prawnej w trybie, o którym mowa w ust. 2, powiat niezwłocznie zawiadamia właściwego wojewodę.

d) Ogłoszenie konkursu ofert w zakresie świadczenia nieodpłatnej pomocy prawnej i nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego

Organizację pozarządową wyłania się corocznie w otwartym konkursie ofert, o którym mowa w ustawie z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, przeprowadzanym jednocześnie na powierzenie prowadzenia punktów przeznaczonych na udzielanie nieodpłatnej pomocy prawnej lub świadczenie nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego. W skład komisji konkursowej, o której mowa w tej ustawie, może wchodzić dodatkowo przedstawiciel wojewody.

Powiat powierza połowę punktów do prowadzenia adwokatom i radcom prawnym z przeznaczeniem na udzielanie nieodpłatnej pomocy prawnej, a połowę organizacji pozarządowej prowadzącej działalność pożytku publicznego, zwanej dalej "organizacją pozarządową", z przeznaczeniem

na udzielanie nieodpłatnej pomocy prawnej lub świadczenie nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego.

W otwartym konkursie ofert, o którym mowa mogą być składane oferty na powierzenie prowadzenia punktu przeznaczonego na:

1. udzielanie nieodpłatnej pomocy prawnej lub świadczenie nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego albo
2. udzielanie nieodpłatnej pomocy prawnej oraz świadczenie nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego.

W przypadku gdy w otwartym konkursie ofert, nie wpłynęła żadna oferta na powierzenie prowadzenia punktu przeznaczonego na świadczenie nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego albo żadna ze złożonych ofert nie spełnia wymogów konkursu w części dotyczącej świadczenia w punkcie nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego, organizacji pozarządowej powierza się prowadzenie wszystkich punktów z przeznaczeniem na udzielanie nieodpłatnej pomocy prawnej.

e) Sporządzanie umów z adwokatami, radcami prawnymi oraz organizacjami pozarządowymi

Adwokat lub radca prawny udziela nieodpłatnej pomocy prawnej na podstawie umowy zawartej z powiatem.

Umowa zawiera w szczególności:

- wskazanie miejsca i czasu udzielania nieodpłatnej pomocy prawnej;
- informację o możliwości wydłużenia, na żądanie starosty, czasu trwania dyżuru do co najmniej 5 godzin dziennie, w przypadku, o którym mowa w art. 8 ust. 6, w ramach wynagrodzenia, o którym mowa w pkt 2 ustawy o nieodpłatnej pomocy prawnej, nieodpłatnym poradnictwie obywatelskim oraz edukacji prawnej;
- określenie wynagrodzenia za udzielanie nieodpłatnej pomocy prawnej;
- określenie sposobu korzystania z lokalu, w którym będzie usytuowany punkt;
- wskazanie niezbędnych urządzeń technicznych, w tym zapewniających dostęp do bazy aktów prawnych umożliwiające udzielanie nieodpłatnej pomocy prawnej;
- zasady zapewniania dostępu do bazy aktów prawnych umożliwiającego udzielanie nieodpłatnej pomocy prawnej;

- zasady zapewniania przez adwokata lub radcę prawnego zastępstwa w przypadku, gdy nie będzie on w stanie osobiście udzielać nieodpłatnej pomocy prawnej;
- sposób organizowania w punkcie spotkania z mediatorem;
- w przypadku określenia specjalizacji osób świadczących pomoc prawną, wskazanie specjalizacji nieodpłatnej pomocy prawnej udzielanej podczas poszczególnych dyżurów;
- zasady jej rozwiązania.

Suma wynagrodzeń wynikających z zawieranych umów, nie może przekroczyć kwoty dotacji przypadającej na wynagrodzenia w punkcie. Wynagrodzenie mediatora, oblicza się proporcjonalnie do czasu przeznaczonego na prowadzenie przez niego nieodpłatnej mediacji.

O każdym przypadku niezawarcia lub rozwiązania umowy z organizacją pozarządową powiat niezwłocznie zawiadamia właściwego wojewodę.

f) Przygotowanie punktów nieodpłatnej pomocy prawnej

W ramach realizacji zadania Powiat obowiązany jest do wyposażenia lokalu w materiały biurowe, dokumenty oraz urządzenia techniczne niezbędne do udzielania pomocy prawnej.

W lokalu, w którym jest udzielana nieodpłatna pomoc prawna lub świadczone nieodpłatne poradnictwo obywatelskie, zapewnia się:

1. wyodrębnione pomieszczenie przeznaczone do udzielania nieodpłatnej pomocy prawnej lub nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego umożliwiające zachowanie dyskrecji przy udzielaniu lub świadczeniu tej pomocy, wyposażone w stół wraz z miejscami siedzącymi dla co najmniej czterech osób;
2. miejsce w pomieszczeniu, przeznaczone dla osób oczekujących na udzielenie nieodpłatnej pomocy prawnej lub nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego tzw. poczekalnia;
3. dostęp do sieci energetycznej, telekomunikacyjnej oraz teleinformatycznej w tym, zapewnia się dostęp do telefonu oraz komputera wyposażonego w oprogramowanie do edycji tekstów, oprogramowanie umożliwiające przesyłanie, odbieranie danych i porozumiewanie się na odległość środkami komunikacji elektronicznej i komputerowy system informacji prawnej, wraz z bazą aktów prawnych, w tym przepisów prawa powszechnie obowiązującego, orzecznictwa i materiałów pomocniczych;

4. dostęp do bazy aktów prawa miejscowego obowiązującego na obszarze danego powiatu i powiatów ościennych, w tym gmin wchodzących w skład danego powiatu;
5. dostęp do materiałów biurowych, drukarki oraz urządzenia pozwalającego na utrwalenie dokumentacji w wersji elektronicznej.

Wyposażenie lokalu musi zapewniać bezpieczne przechowywanie dokumentów zawierających dane osobowe, w sposób uniemożliwiający dostęp do nich osobom nieupoważnionym.

Lokal musi mieć określony rodzaj udzielanej pomocy prawnej, czy jest w nim udzielana nieodpłatna pomoc prawna, w tym nieodpłatna mediacja, albo świadczone nieodpłatne poradnictwo obywatelskie. Określone muszą być również dni i godziny dyżurów, a także dane kontaktowe potrzebne do zgłoszenia wizyty,

W miejscu przeznaczonym dla osób oczekujących na udzielenie nieodpłatnej pomocy prawnej lub świadczenie nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego udostępnia się:

1. informacje o zasadach i zakresie udzielania nieodpłatnej pomocy prawnej i świadczenia nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego oraz osobach uprawnionych do ich otrzymania;
2. listę jednostek nieodpłatnego poradnictwa zawierające informacje o dyżurach i danych teleadresowych innych jednostek nieodpłatnego poradnictwa;
3. karty informacyjne poradnictwa dotyczące nieodpłatnej pomocy prawnej, nieodpłatnej mediacji, nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego, o ile jest świadczone w danym powiecie, a także poradnictwa dla osób pokrzywdzonych przestępstwem;
4. zamkniętą urnę, w której osoba uprawniona osobiście umieszcza wypełnioną część B karty pomocy;
5. informację o możliwości i formach przekazywania przez osoby uprawnione opinii o udzielonej pomocy (karta pomocy B).

g) Obsługa teleinformatycznego systemu do obsługi nieodpłatnej pomocy prawnej

Minister Sprawiedliwości prowadzi centralny system teleinformatyczny do obsługi nieodpłatnej pomocy prawnej, nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego oraz edukacji prawnej.

W systemie teleinformatycznym przetwarzane są dane osób zgłaszających się na wizytę, osób udzielających nieodpłatnej pomocy prawnej lub świadczących nieodpłatne poradnictwo obywatelskie, osób reprezentujących organizacje pozarządowe, okręgowe rady adwokackie lub rady okręgowe izb radców prawnych, pracowników urzędów starostw powiatowych i urzędów wojewódzkich, doradców wykonujących recenzje, a także osób, które ukończyły szkolenie oraz kurs doszkalający i otrzymały stosowne zaświadczenia a świadczą usługi na rzecz beneficjentów.

Administratorami danych osobowych przetwarzanych w systemie są: Minister Sprawiedliwości, starostowie oraz wojewodowie, w zakresie realizowanych zadań wynikających z ustawy. Dane są przetwarzane przez okres 5 lat od końca roku kalendarzowego, w którym zakończono realizację zadań wynikających z ustawy, z wyjątkiem danych osobowych osób zgłaszających się na wizytę, które przetwarzane są przez okres roku od zakończenia roku kalendarzowego, w którym udzielono nieodpłatnej porady prawnej lub nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego.

h) Nadzór nad realizacją zadania

Starosta kontroluje wykonywanie umowy przez organizację pozarządową na zasadach określonych w ustawie z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. W ramach kontroli, starosta dokonuje również sprawdzenia, czy organizacja pozarządowa udziela nieodpłatnej pomocy prawnej lub świadczy nieodpłatne poradnictwo obywatelskie zgodnie z ww. ustawą.

Ponadto pracownicy pełniący nadzór nad realizacją rządowego programu nieodpłatnej pomocy prawnej do 10 dnia każdego miesiąca weryfikują zgodność przedłożonych przez beneficjentów oświadczeń (karta A) w formie papierowej z liczbą kart wprowadzonych w teleinformatyczny system obsługi nieodpłatnej pomocy prawnej. Weryfikacja obejmuje również poprawność złożonych dokumentów finansowych w ramach rozliczenia danego miesiąca.

W przypadku błędów lub nieprawidłowości osoby świadczące nieodpłatną pomoc prawną w tym adwokaci, radcowie prawni z ramienia organizacji pozarządowych wzywani są do udzielenia wyjaśnień lub dokonania korekty przełożonej dokumentacji.

i) Kontrola w miejscu realizacji zadania

Kontrola w miejscu realizacji zadania ma na celu sprawdzenie poprawności realizowanego zadania publicznego, którą zleceniodawca może przeprowadzić zarówno w siedzibie zleceniobiorcy, jak i w miejscu, gdzie faktycznie to zadanie jest wykonywane. Taka kontrola ma na celu sprawdzenie, czy zadanie jest

realizowane zgodnie z umową i obowiązującymi przepisami prawa. Kontrola obejmuje najczęściej prawidłowość sporządzanej dokumentacji, stosowanie aktualnych druków zgodnie z obowiązującymi przepisami jak również weryfikacja czasu pracy mecenasów oraz zgodności osób pełniących dyżur z harmonogramem. Kontrola może być zapowiedziana lub niezapowiedziana. Kontrolę zadania przeprowadzają upoważnieni pracownicy Wydziału Bezpieczeństwa i Spraw Obywatelskich Starostwa Powiatowego w Dzierżoniowie, którzy mają nadzór nad realizacją zadania. Po przeprowadzonej kontroli, osoba kontrolująca sporządza notatkę w której opisuje przedmiot kontroli jej wynik oraz ewentualne zalecenia.

j) Obowiązek sprawozdawczy

Starosta przekazuje co kwartał, za pośrednictwem właściwego wojewody, Ministrowi Sprawiedliwości, zbiorczą informację o wykonaniu zadań z zakresu świadczenia nieodpłatnej pomocy prawnej na obszarze powiatu w terminie do końca miesiąca następującego po zakończeniu kwartału.

Starosta może upoważnić wicestarostę, poszczególnych członków zarządu powiatu lub pracowników starostwa do przekazania w jego imieniu zbiorczej informacji.

Potwierdzenie przez starostę lub osobę za pośrednictwem systemu teleinformatycznego gotowości sporządzonej zbiorczej informacji jest równoznaczne z oświadczeniem starosty o kompletności i prawidłowości danych zawartych w zbiorczej informacji z udzielonej nieodpłatnej pomocy prawnej lub nieodpłatnym poradnictwie obywatelskim na terenie powiatu.

k) Rozliczenie dotacji

Rozliczanie dotacji rządowej przeznaczonej na świadczenie nieodpłatnej pomocy prawnej wymaga złożenia sprawozdania rocznego z wykonania zadania wraz z opisem odnośnie podziału oraz wydatkowania środków otrzymanych z dotacji. Rozliczenie dotacji następuje zgodnie z zapisami umowy.

IV. Świadczenie nieodpłatnej pomocy prawnej

IV.1. Rejestracja do punktów

Udzielanie nieodpłatnej pomocy prawnej lub świadczenie nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego odbywa się według kolejności zgłoszeń po uprzednim umówieniu terminu wizyty. Zgłoszeń dokonuje się telefonicznie pod numerem telefonu wskazanym przez Starostę, osobiście w budynku Starostwa Powiatowego w Dzierżoniowie, Rynek 27, III piętro, pok. 317 -

Wydział Bezpieczeństwa i Spraw Obywatelskich w godzinach pracy urzędu lub poprzez rejestrację elektroniczną na stronie Ministerstwa pod adresem <https://zapisy-np.ms.gov.pl/>.

Osobom ze znaczną niepełnosprawnością ruchową, które nie mogą stawić się w punkcie osobiście, oraz osobom doświadczającym trudności w komunikowaniu się, o których mowa w ustawie z dnia 19 sierpnia 2011 r. o języku migowym i innych środkach komunikowania się, może być udzielana nieodpłatna pomoc prawna lub świadczone nieodpłatne poradnictwo obywatelskie, także poza punktem albo za pośrednictwem środków porozumiewania się na odległość.

W przypadku nieobecności lub wykonywania czynności służbowych poza miejscem pracy pracowników merytorycznych-koordynatorów powiatowych, którzy na co dzień obsługują internetowy system rejestracji npp zachowana zostaje ciągłość w zakresie rejestracji beneficjentów. W zaistniałych sytuacjach rejestracji na wizyty dokonują wyznaczeni pracownicy Wydziału Bezpieczeństwa i Spraw Obywatelskich – zapewniając tym sposobem nieprzerwany dostęp do tego rodzaju usługi, jakim jest rejestracja na wizytę z zakresu nieodpłatnej pomocy prawnej w godzinach pracy Starostwa Powiatowego w Dzierżoniowie.

Starosta ma obowiązek informować osoby uprawnione o zasadach korzystania z nieodpłatnej pomocy prawnej, w tym o miejscach, w których można uzyskać pomoc i o przysługujących prawach.

IV.2. Obowiązki beneficjentów przed udzieleniem porady prawnej

Każdy przypadek udzielania nieodpłatnej pomocy prawnej lub świadczenia nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego dokumentuje się przez wypełnienie karty pomocy, której wzór określa załącznik nr 2 do rozporządzenia. Karta pomocy składa się z części A i części B.

a) Część A

kartę pomocy A wypełnia beneficjent pomocy prawnej przed udzieloną pomocą prawną. Pozycje w części A karty pomocy, zawierające ogólne dane dotyczące osoby uprawnionej, może wypełnić osoba uprawniona. Karta A (oświadczenie) którą wypełnia beneficjent zawiera dane takie jak: imię i nazwisko, adres zamieszkania, numer pesel oraz podpis. Karta ta zostaje zabezpieczona przez osobę udzielającą pomoc prawną zainteresowanemu a następnie pod koniec miesiąca zostaje przekazana właściwemu staroście celem rozliczenia.

Każda odbyta porada prawna jest dokumentowana w elektronicznym systemie obsługi nieodpłatnej pomocy prawnej do której mają dostęp osoby świadczące pomoc prawną (adwokaci, radcowie prawni, mediatorzy, aplikanci radcowscy) oraz koordynatorzy powiatowi, którzy pełnią nadzór nad wykonywaniem zadania

b) Część B

karta pomocy, obejmuje opinię osoby uprawnionej o udzielonej nieodpłatnej pomocy prawnej lub świadczonym nieodpłatnym poradnictwie obywatelskim, wypełnia osobiście osoba uprawniona. Wypełnienie części B karty pomocy jest dobrowolne. W przypadku, gdy osoba uprawniona wyrazi zgodę na wypełnienie części B karty pomocy, zapewnia się jej miejsce i warunki do anonimowego jej wypełnienia. Osoba uprawniona osobiście umieszcza wypełnioną część B karty pomocy w zamkniętej urnie do której dostęp mają jedynie pracownicy realizujący nadzór nad zadaniem.

Część B karty pomocy opatruje się danymi o miejscu oraz dacie jej sporządzenia, imieniem i nazwiskiem lub symbolem identyfikującym osobę udzielającą nieodpłatnej pomocy prawnej lub świadczącą nieodpłatne poradnictwo obywatelskie oraz danymi dotyczącymi punktu i dyżuru nieodpłatnej pomocy prawnej lub nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego. Symbol identyfikujący osobę udzielającą nieodpłatnej pomocy prawnej lub świadczącą nieodpłatne poradnictwo obywatelskie składa się z nazwy powiatu, w którym zlokalizowany jest punkt nieodpłatnej pomocy prawnej lub nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego, oraz nadanego przez starostę numeru punktu zlokalizowanego na terenie powiatu i numeru osoby udzielającej nieodpłatnej pomocy prawnej lub świadczącej nieodpłatne poradnictwo obywatelskiego w danym punkcie.

IV.3. Pomoc de minimis

Nieodpłatna pomoc prawna i nieodpłatne poradnictwo obywatelskie przysługują osobie uprawnionej, która nie jest w stanie ponieść kosztów odpłatnej pomocy prawnej, w tym osobie fizycznej prowadzącej jednoosobową działalność gospodarczą niezatrudniającą innych osób w ciągu ostatniego roku.

To rodzaj wsparcia finansowego, które państwo może udzielać przedsiębiorcom, pod warunkiem, że łączna kwota tej pomocy w ciągu trzech lat podatkowych nie przekroczy określonego limitu (w przypadku pomocy ogólnej jest to 200 000 euro).

Osoby korzystające z nieodpłatnej pomocy prawnej, w tym samozatrudnieni, muszą złożyć oświadczenie, że nie są w stanie ponieść kosztów odpłatnej pomocy prawnej. Dodatkowo, przed udzieleniem pomocy prawnej

samozatrudnieni muszą złożyć oświadczenie o wielkości otrzymanej pomocy de minimis w ciągu ostatnich 3 lat lub oświadczenie o jej braku.

V. Edukacja prawna

Edukacja prawna obejmuje działania edukacyjne zmierzające do zwiększenia świadomości prawnej społeczeństwa, dotyczące w szczególności upowszechniania wiedzy o:

1. prawach i obowiązkach obywatelskich;
2. działalności krajowych i międzynarodowych organów ochrony prawnej;
3. mediacji oraz sposobach polubownego rozwiązywania sporów;
4. możliwościach udziału obywateli w konsultacjach publicznych oraz procesie stanowienia prawa;
5. dostępie do nieodpłatnej pomocy prawnej i nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego.

Edukacja prawna może być realizowana w formie opracowania informatorów i poradników, prowadzenia otwartych wykładów i warsztatów oraz rozpowszechnianiu informacji za pośrednictwem środków masowego przekazu i innych zwyczajowo przyjętych form komunikacji, w tym prowadzeniu kampanii społecznych.

Ponadto w ramach promocji projektu Wydział Bezpieczeństwa i Spraw Obywatelskich Starostwa Powiatowego jako koordynator angażuje się również w promocję i edukację z zakresu pomocy prawnej poprzez organizację spotkań radców prawnych i adwokatów z młodzieżą, seniorami oraz mieszkańcami naszego powiatu na temat wybranej tematyki prawnej w odniesieniu do potrzeb danej grupy społecznej. Dodatkowo w ramach organizacji Powiatowego Dnia Bezpieczeństwa, Powiatowego Dnia Kombatanta, szkoleń dla trzeciego sektora oraz uczestnictwa w różnych uroczystościach organizowane są stoiska informujące mieszkańców o dostępności pomocy prawnej w powiecie.

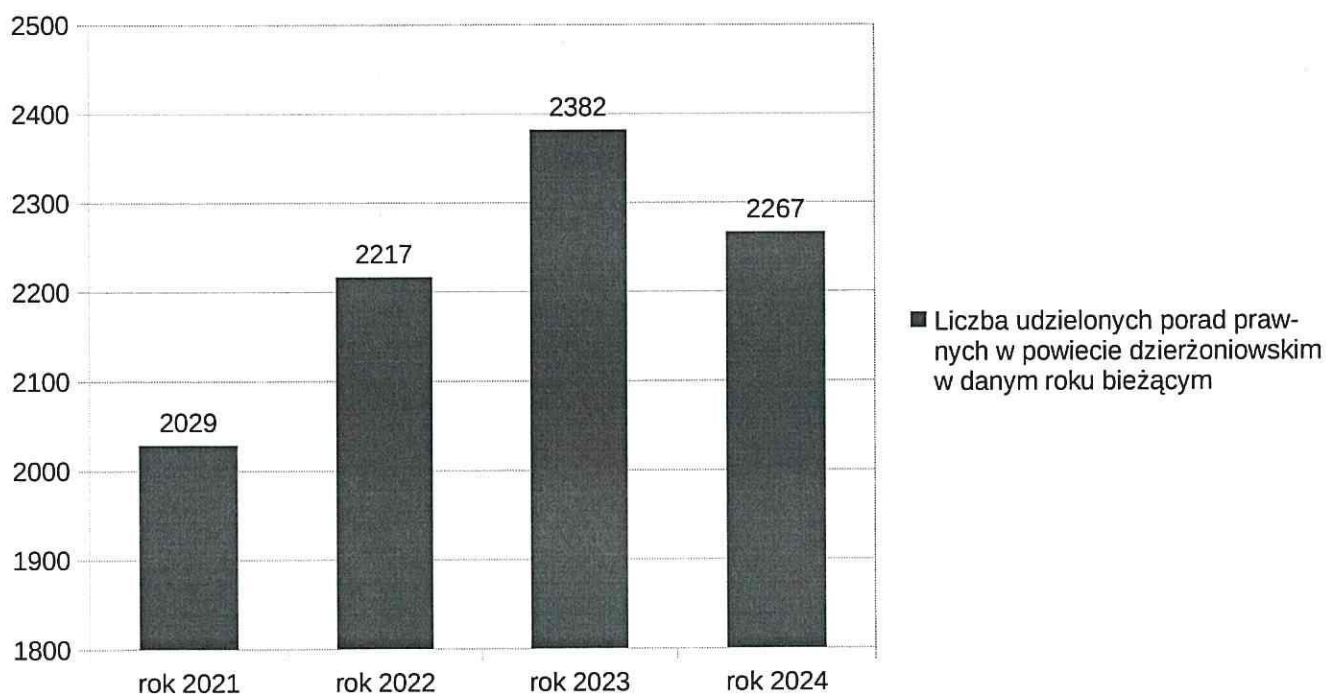
Ponadto corocznie prowadzony jest również kolportaż ulotki wykonanej na potrzeby projektu, która jest rozdysponowywana w punktach świadczących nieodpłatną pomoc prawną, budynkach użyteczności publicznej oraz wielu innych miejscach dostępnych dla mieszkańców. Wszelkie informacje na temat nieodpłatnej pomocy prawnej umieszczane są również na stronie Powiatu, Biuletynie Informacji Publicznej jak również w lokalnych mediach na portalach www.doba.pl, www.tvsudecka.pl, www.facebook.pl na profilu:

"Powiat Dzierżoniowski" oraz „Organizacje Pozarządowe Powiatu Dzierżoniowskiego”.

Informacje te zamieszczane są również w magazynach Spółdzielni Mieszkaniowej w Dzierżoniowie i Bielawie oraz lokalnych gazetkach. Ponadto w ciągu roku na temat pomocy prawnej można usłyszeć również w audycji radiowej Meloradio. Niezwykle istotną sprawą jest skuteczne dotarcie do beneficjentów projektu, zwiększenie ich świadomości prawnej oraz rozwiązywanie ich problemów.

VI. Dane statystyczne

Powiat Dzierżoniowski realizuje zadanie od 2016 roku, natomiast od 2021 roku zadanie to nadzoruje Wydział Bezpieczeństwa i Spraw Obywatelskich. Na podstawie danych zebranych od roku 2021 możemy stwierdzić, iż poziom udzielanej pomocy prawnej utrzymuje się stałym poziomie co przedstawia poniższy wykres.

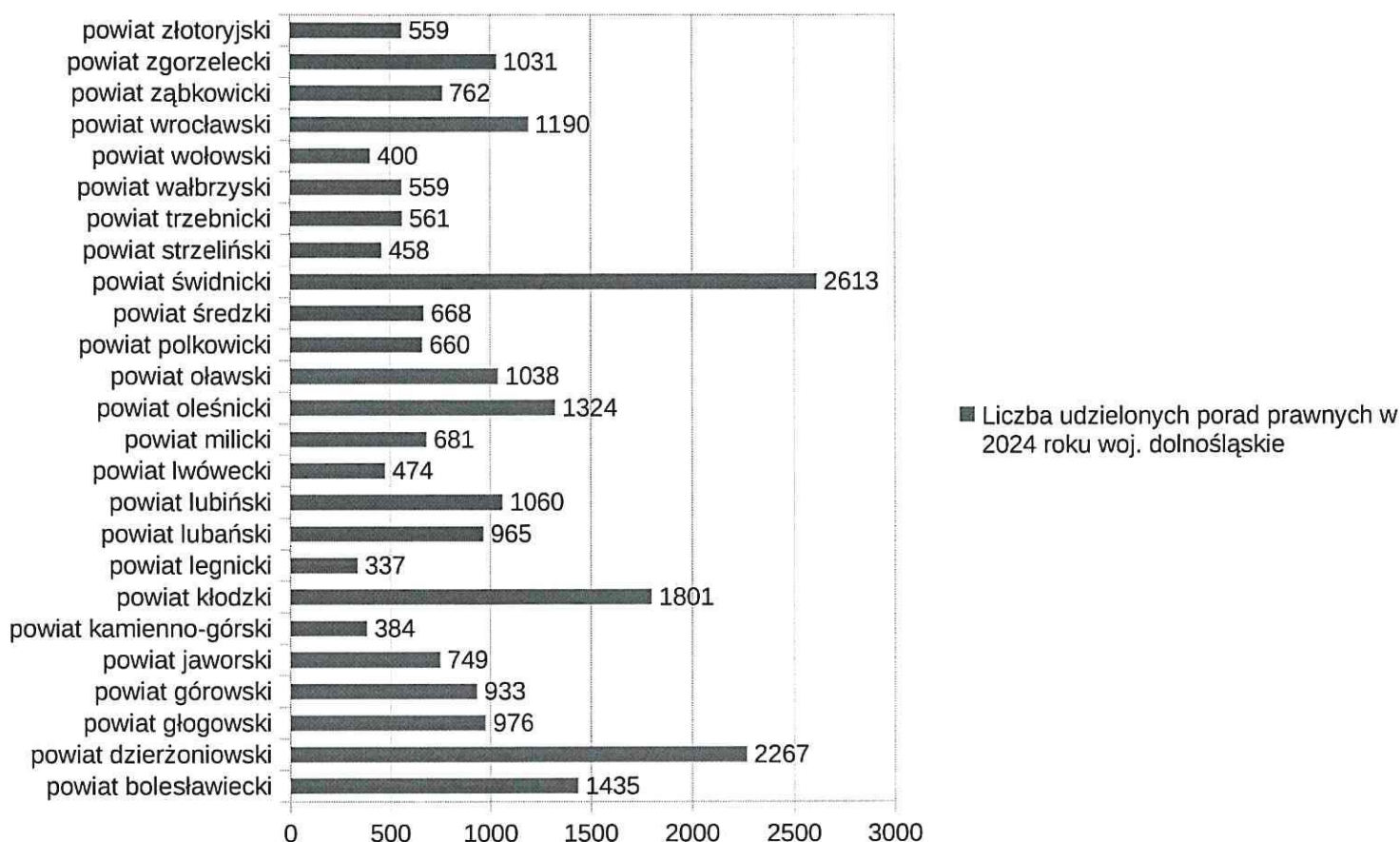

Zakres spraw z którymi przychodzą beneficjenci jest obszerny, co zostało przedstawione w tabeli poniżej. Są to najczęściej porady dotyczące spraw rodzinnych (np. alimenty, rozwody), sprawy spadkowe, konflikty, skargi na urzędy, sądy oraz wiele innych spraw. Liczba udzielonych porad prawnych w 2024 roku wraz z podziałem na poszczególne dziedziny prawa przedstawia tabela poniżej.

ROK 2024						
Lp.	Dziedzina prawa	I kwartał	II kwartał	III kwartał	IV kwartał	Razem
1	prawo rodzinne	86	97	113	70	366
2	prawo pracy	48	35	39	27	149
3	sprawa z zakresu działalności gospodarczej	0	1	1	0	2
4	prawo cywilne	350	299	344	290	1283
5	prawo ubezpieczeń społecznych, prawo do opieki zdrowotnej	57	49	33	53	192
6	prawo administracyjne z wyjątkiem prawa podatkowego	29	23	18	16	86
7	prawo podatkowe	4	5	2	8	19
8	prawo karne	24	41	41	39	145
9	inne	14	14	27	24	79
Razem:		612	564	618	527	2321¹
Razem faktycznie udzielonych porad prawnych na podstawie przedłożonych oświadczeń przez beneficjentów.		594	550	606	517	2267

W porównaniu do danych pozyskanych z raportu o stanie powiatu, innych powiatów z terenu województwa dolnośląskiego w roku 2024 powiat dzierzoniowski odnotował jedną z największych liczb pod względem udzielanych porad prawnych co wskazuje tabela poniżej.

1 Liczba w wierszu „razem” podsumowująca podział pomocy prawnej ze względu na poszczególne dziedziny prawa jest większa pomiędzy liczbą faktycznie udzielonych porad prawnych (udokumentowanych oświadczeniem) co wynika z tego, iż dana sprawa mogła dotyczyć kilku dziedzin prawa.

Wobec powyższego należy stwierdzić, iż Powiat Dzierżoniowski jest jednym z liderów na terenie województwa dolnośląskiego co przedkłada się na znaczącą ilość udzielonych porad prawnych. Dużą zasługą w realizacji tego przedsięwzięcia jest niewątpliwie współpraca samorządów, jednostek oraz innych podmiotów które współpracują z nami w zakresie szeroko pojętej promocji rządowego projektu nieodpłatnej pomocy prawnej jak również pracowników którzy koordynują zadanie.

Wydział Bezpieczeństwa i Spraw Obywatelskich Starostwa Powiatowego w Dzierżoniowie

Opracował:

Z up. Starosty
Grażyna Wójcik
DYREKTOR
 Wydział Bezpieczeństwa i Spraw Obywatelskich

Spółradziła:

Paulina Olszewska - inspektor,
 Renata Dawiec – inspektor,

Zatwierdzam:

STAROSTA DZIERŻONIOWSKI
Grzegorz Kosowski

Dzierżoniów, 10 września 2025 r.

Wydział Bezpieczeństwa i Spraw Obywatelskich Starostwa Powiatowego w Dzierżoniowie